

Studiu al resurselor existente pentru implicarea copiilor în permacultură

L.Alderslowe, L. Kastelic, G. Amus, V. Cifarelli, D. Deshaies,
E. Dumitrescu, M. Petru and T. Velehradka

Acest document este o anexă a studiului care este scris în limba engleză și
este disponibil pe site-ul www.childreninpermaculture.com

Anexa 5: Imagine de ansamblu a resurselor în limba română

Copii în permacultură (Children in Permaculture – CIP) este un proiect Erasmus + care are ca scop colaborarea dintre 7 organizații europene, pentru a îmbunătăți educația formală, non-formală și informală de care au parte copiii. Aceasta se va realiza prin dezvoltarea de resurse precum: un curriculum, planuri de desfășurare a lecțiilor, un film și alte materiale, care vor permite educatorilor, învățătorilor, profesorilor, părinților și oricărei alte persoane care lucrează în domeniul educației, să își însușească o abordare holistică și sustenabilă în lucrul cu copiii având vârsta cuprinsă între 3 și 12 ani.

Cele 7 organizații partenere provin din 5 țări europene acestea fiind după cum urmează: Asociația de Permacultură din Marea Britanie, Școala Gatehouse din Scoția, Asociația de Permacultură din Slovenia, Asociația Paradisul Regăsit din Italia, Centrul Cassiopeia din Cehia, Asociația România în Tranziție și Asociația pentru Educația Neoumanistă, ambele din România.

Introducere generală

Documentul de cercetare este o recenzie făcută asupra resurselor și materialelor existente pentru a putea fi folosite în lucrul cu permacultura și cu copiii, în cele 5 țări partenere. Scopul este de a identifica aceste resurse, de a puncta ariile în care există loc de dezvoltare și îmbunătățire a informației existente, pentru a putea ulterior să creăm materiale adaptate educării copiilor în spiritul permaculturii. Materialul dezvoltat în acest document de cercetare va fi diseminat apoi între partenerii

proiectului, între membrii rețelei de permacultură din lume și educatorilor care lucrează cu copii prin permacultură.

Documentul este redactat aproape în întregime în engleză, existând și câte un fragment de text corespunzător fiecăreia dintre limbile slovenă, cehă, italiană și română, fragment care oferă o privire de ansamblu asupra resurselor existente în țara respectivă.

Persoanele din fiecare organizație care au colaborat la realizarea documentului de cercetare au dezvoltat două resurse premergătoare procesului de redactare.

Prima este **curriculumul de permacultură pentru copii**, creat având ca model curriculumul cursului de design de permacultură, pentru adulți, deja existent (resursă creată de Asociația de Permacultură din Marea Britanie). Intenția acestui curriculum pentru copii a fost să delimiteze toate subiectele în care se poate discuta despre permacultură cu copiii. Aceste subiecte au fost grupate pe teme, pentru a ușura folosirea și înțelegerea curriculumului: A) Pedagogie, B) Introducere, C) Natura vie, D) Design, E) Creșterea hranei, F) Mediul construit și resurse, G) Permacultura socială. Curriculumul nu este o listă care cuprinde toate elementele despre care un copil trebuie să învețe la orice vârstă. Nu toate subiectele se potrivesc oricărei vârste, asta ținând cont și de faptul că grupa de vârstă căreia se adresează proiectul este foarte largă. Temele curriculumului reprezintă coloana vertebrală a acestui document de cercetare.

A doua resursă dezvoltată este **catalogul de resurse**, folosit pentru a inventaria materialele găsite în fiecare din cele 5 limbi. Aceste materiale sunt fie resurse pe care partenerii proiectului le-au folosit deja în educarea copiilor prin permacultură, fie recomandări sau descoperiri făcute cu ocazia cercetării. Catalogul, sub formă de tabel, va continua să fie completat pe parcursul proiectului.

Ca o concluzie a cercetării, resursele legate de permacultură scrise în limba română sunt puține, așadar, majoritatea celor care au fost găsite au legătură cu capitole ale curriculumului, dar nu cu permacultura, în mod direct. Singurele resurse care au legătură explicită cu domeniul permaculturii au fost dezvoltate de către membrii

organizațiilor române, partenere în proiectul Copii în Permacultură (Children in Permaculture).

S-au conturat două arii principale pe care le acoperă resursele. Una dintre ele este constituită de **povești**. Tipul de povești variază, unele provenind din folclorul românesc, iar altele fiind contemporane. Poveștile sunt mijloace importante de a transmite informația, ele permițând copiilor să se transpună în locul personajelor, în situațiile în care se găsesc ele.

Cealaltă arie este cea a **cărților de tip enciclopedie**, unde sunt enumerate specii de plante și descrise proprietățile lor. Unele plante sunt prezentate într-o manieră distractivă pentru ca cei mici să se poată raporta la ele și să fie captivați de natură cu ușurință.

Referitor la grafica resurselor care conțin ilustrații, unele din ele au desene cu plante personificate, fiind în acest fel în concordanță cu maniera copilărească în care au fost scrise; altele au desene foarte detaliate care transmit multă informație copiilor, atunci când sunt observate cu atenție.

Forma cea mai comună sub care se prezintă resursele sunt cărțile, dar ansamblul de resurse este foarte variat prin: filmulețe video, colecție de cântece, planuri de desfășurare a lecțiilor, curriculum și eseu.

Curriculumul menționat mai sus este un curriculum neumanist, pentru educația preșcolară, dezvoltat de către Asociația Educației Neumaniste împreună cu o echipă de educatori neumanisti, dintre care 3 având cel puțin 20 de ani de experiență în domeniu. Curriculumul este implementat în Grădinița Neumanistă Răsărit.

O parte din resurse este pentru copii, spre a fi citite și înțelese de ei direct, iar o parte este pentru adulți, care pot folosi informația respectivă pentru a lucra cu copiii. Avem resurse care adresează ambele categorii de vârstă acoperite de către proiectul nostru, atât separat cât și împreună.

Referitor la temele curriculumului de permacultură, majoritatea resurselor se încadrează ca subiect în tema Natura vie, urmată apoi de temele: Introducere și Mediu construit și resurse.

Pe o scară de la 1 la 5 (5 reprezentând relevanța cea mai înaltă), resursele noastre s-au aflat majoritatea la nivelul 3 de relevanță față de tema *permaculturii descoperite împreună cu copiii*, urmând apoi nivelul 2. Acest fapt reflectă că resursele disponibile în limba română nu sunt doar puține, dar ele nu sunt gândite pentru a lucra cu permacultura pe înțelesul copiilor.

Arii în care se poate continua cercetarea

Chiar și în grădinița românească, Răsărit, care înglobează teme ecologice în curriculumul său în mod regulat, educatorii se bazează fie pe materiale în limba engleză pe care le traduc sau le adaptează (și care au fost împărtășite în secțiunea în limba engleză a acestei cercetări), ori pe materiale inventate de ei, care nu au fost încă documentate în mod formal.

Asociația Educației Neoumanistă a dezvoltat o metodă proprie de a spune povești cu teme ecologice, ele având la origine experiențele proprii - ale educatorilor - cu animale, plante și natura, întocmai ca aceștia să folosească puterea exemplului personal pentru de a trezi iubirea și respectul față de natură în copii.

Proiectul Copii în Permacultură (Children in Permaculture) constituie ocazia de a documenta mai bine această metodă de abordare, precum și de a culege traduceri adaptate ale poveștilor pe care profesorii le folosesc în mod curent la orele lor neoumaniste.

Astfel, există arii variate în care se poate continua documentarea, mai ales din cauza faptului că multe din informațiile disponibile prezintă doar în mod generic beneficiile plantelor și al naturii, dar nu menționează permacultura. Informația poate fi legată de domeniul permaculturii, dar acest lucru nu este punctat de către resursele găsite.

Resurse recomandate spre a fi citite

Basmele pădurii – Rina Singh, Hellen Cann (2010) – Îi învață pe copii să înțeleagă natura prin intermediul copacilor, surprinși în contexte culturale diferite, aceștia fiind protagoniști ai fiecărei povești.

Trăiește mai bine, îndrumar de ecologie umană - Anca Elena Gheorghică (2015) – un ghid despre schimbările pe care le putem face în viața de zi cu zi pe care o ducem în orașe, pentru a trăi sustenabil. Ghidul a fost publicat de Asociația Mai Bine, Iași.

Flora în slujba vieții – Dr. Teodor Vasile (2010) - o carte despre flora spontană care crește în România, la ce este bună fiecare floare, ca uz medicinal, făcând referire în același timp și la puterile vindecătoare ale plantelor, precum sunt descrise în Biblie.